

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 28 november 2024
Afdeling Bestuurs- en Managementadvisering

Onderwerp

Bestuurlijke reactie op preconsultatie wijziging Wet veiligheidsregio's

Vertrouwelijk

Het ministerie van JenV verzoekt ons dit wetsvoorstel vertrouwelijk te behandelen. Dit betekent concreet dat u het wetsvoorstel voor advies wel intern mag uitzetten binnen de eigen organisatie, maar dat u dit niet naar derden mag verspreiden.

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld:

1. In te stemmen met de Rompreactie préconsultatie herziening Wet veiligheidsregio's (eerste tranche);
2. In te stemmen met de aanvullende aanbeveling vanuit onze Veiligheidsregio om de in het wetsvoorstel opgenomen termijn voor het regionaal beleidsplan (i.t.t. de Rompreactie) te handhaven op vier jaar.

Aanleiding

In december 2020 heeft de commissie evaluatie Wet veiligheidsregio's (commissie Muller) haar bevindingen gedeeld over de doeltreffendheid van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk. Zo is onderzocht of de huidige wet aansluit bij actuele dreigingen en op toekomstige dreigingen en ontwikkelingen in de maatschappij en crisisbeheersing in het algemeen.

Het kabinet heeft hierop in december 2022 een reactie gegeven door middel van de Contourennota Versterking Crisisbeheersing en Brandweezorg. Daarin staat hoe wordt omgegaan met de aanbevelingen van de commissie Muller.

Wetgevingstraject aanpassingen Wvr

Om de acties in de contourennota op te volgen, worden meerdere aanpassingen gedaan aan de Wvr. De aanpassingen worden in twee delen doorgevoerd. Als onderdeel van het wetgevingstraject wordt aan alle Veiligheidsregio's een bestuurlijke reactie gevraagd. Deze eerste tranche bevat wijzigingen op de volgende thema's:

1. Versterking crisisbeheersing
Over de rol van het Veiligheidsberaad, het interregionaal beleidsteam en landelijke crisisbeheersing
2. Bovenregionale en landelijke brandweersamenwerking
3. Informatiemanagement en Knooppunt coördinatie rijk en regio's (KCR2)

Bestuurlijke discussie heeft plaatsgevonden via *two pagers*

Een aantal van de onderwerpen van het Programma Versterking Crisisbeheersing en Brandweertzorg is bestuurlijk belangrijk en zijn voorbereid voor een discussie binnen het departement, binnen het Veiligheidsberaad en voor een discussie tussen de minister van JenV en het Veiligheidsberaad. Dit gebeurde met zogenaamde two-pagers, waarin bondig het probleem en een oplossingsrichting met waar mogelijk doelstellingen beschreven staan. De two-pagers vormen input en bouwstenen voor het wetgevingstraject onder regie van JenV. Zo kunnen de belanghebbenden, uiteindelijk de minister van J&V en het Veiligheidsberaad, discussie voeren over de gewenste aanpassingen aan de nieuwe wet.

De AB-leden die deelnemer zijn in een landelijk bestuurlijk overleg (BAC of BO) hebben al eerder kennis kunnen nemen van de drie two-pagers op de thema's die onderdeel zijn van deze wetswijziging.

In een tweede tranche komen de aanbevelingen en gewenste aanpassingen over de resterende 6 two-pagers. De onderwerpen in de two-pagers komen in deze preconsultatie nog niet aan de orde.

4. Adviespositie brandveiligheid
5. Positie en taken van de GHOR
6. Verbetering onderwijsstelsel brandweer
7. Verbetering onderwijsstelsel crisisbeheersing
8. Presterend vermogen
9. Bevolkingszorg

Kernboodschap

Inhoud van het concept wetsvoorstel

De wijziging van de Wvr voorziet nu in de volgende onderdelen:

1. de aanwijzingsbevoegdheid van de minister van Justitie en Veiligheid en de rol van de Commissaris van de Koning;
2. de coördinerende rol van de minister van Justitie en Veiligheid;
3. de verankering van de nationale crisisstructuur;
4. de landelijke agenda crisisbeheersing;
5. de rol van het Veiligheidsberaad;
6. afstemming regionale en landelijke planvorming;
7. landelijk dekingsplan brandweertzorg;
8. landelijk risicoprofiel brandweertzorg.

Steun voor landelijk voorbereide reactie

Het Veiligheidsberaad heeft een advies voorbereid op de wijziging van de Wvr en deze doorgestuurd naar alle Algemeen Besturen. Deze zogenaamde *rompreactie* bevat een overzicht van aanbevelingen die het Veiligheidsberaad wil meegeven op de wijziging van de wet. De rompreactie is te vinden als bijlage bij dit voorstel.

Deze aanbevelingen zijn in lijn met de eerdere suggesties die vanuit het Veiligheidsberaad zijn gedaan op de two-pagers. Vanuit VRBN is altijd steun uitgesproken voor de aanbevelingen die in de two-pagers zijn neergezet.

Aanvullende aanbeveling met betrekking tot het landelijk beleidsplan crisisbeheersing

Het artikel over het landelijk beleidsplan 'crisisbeheersing' en de verplichting om in het regionale beleidsplan het landelijk beleidsplan crisisbeheersing uit te werken, koppelt de landelijke en regionale planvorming aan elkaar. Doel hiervan is om de crisisbeheersing verder te versterken. Wat opvalt is dat de werkingsduur van het regionaal beleidsplan verschilt met die van het landelijk beleidsplan crisisbeheersing. Het regionaal beleidsplan wordt eens in de vier jaar opgesteld en het landelijk beleidsplan crisisbeheersing eens in de zes jaar.

Aan het Veiligheidsberaad wordt voorgesteld de beleidsplannen aan elkaar gelijk te stellen. In afwijking daarvan stelt VRBN zich op het standpunt dat de termijn van het beleidsplan beter op vier jaar gehouden kan worden. We zien in de praktijk dat het op dit moment al een uitdaging is om het gewenste niveau van concreetheid neer te leggen in een plan dat vier jaar vooruit kijkt. Wanneer een langere periode wordt gekozen is het risico op een abstracter plan nog groter. Het plan kan dat mogelijk onvoldoende invulling geven aan de sturende behoefte van Algemeen Bestuur en raden op de veiligheidsregio.

Beter zou zijn om op te nemen dat landelijke planvorming een periodieke update ontvangt. Dit is een manier van werken die al wordt toegepast in de Veiligheidsstrategie voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Consequenties

Verankering bovenregionale crisisstructuur

Dit betreft onder andere de rol van het interregionale beleidsteam (IRBT). Deze rol is al verankert in ons Crisisplan 2024-2027. Daarnaast heet uw algemeen bestuur in november 2023 steun uitgesproken voor het landelijke protocol IRBT.

Verder is VRBN goed aangehaakt en voorbereid op nieuwe ontwikkelingen door de regionale versterking crisisbeheersing.

Landelijk dekingsplan brandweer

In het wetsvoorstel worden veiligheidsregio's verplicht om de minister informatie te verstrekken over de operationele gereedheid van de brandweer in de veiligheidsregio. VRBN heeft een dekingsplan conform de nieuwe handreiking van de minister. Daarmee is het mogelijk deze informatie te verstrekken.

Indien de gezamenlijke regionale brandwerven onvoldoende zijn geëquipeerd om de bovenregionale risico's die zijn beschreven in het landelijk dekingsplan brandweertzorg het hoofd te bieden, kan de Minister van Justitie en Veiligheid een landelijke doelstelling afgeven. Het is op dit moment nog niet duidelijk wat hier de consequenties van zijn. Ook omdat de nieuwe wet spreekt van een landelijk brandweerrisicoprofiel als basis voor het dekingsplan dat op dit moment nog niet gemaakt is.

Rol van de gemeenteraad bij langdurige crisis

In de wettekst wordt een aanvullende bepaling opgenomen om periodiek verslag uit te brengen aan de raden van de getroffen gemeenten over het verloop van de gebeurtenissen en de besluiten die voorzitter veiligheidsregio in dat verband heeft genomen. Binnen VRBN is al een bepaling opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling die geldt sinds juli 2024 over participatie van raden bij een langdurige bovenlokale crisis.

Vervolg

Tot en met eind november worden alle Algemeen Besturen van veiligheidsregio's verzocht een reactie te geven op deze preconsultatie. Daarna volgt op 13 december de inhoudelijke bespreking van de reacties in het Veiligheidsberaad. Vervolgens wordt een gebundelde reactie namens het Veiligheidsberaad aangeboden aan het ministerie.

Bijlagen

1. VERTROUWELIJK Wetsvoorstel Wijziging van de Wet Veiligheidsregio's
2. VERTROUWELIJK Memorie van toelichting Wijziging van de Wet Veiligheidsregio's
3. Rompreactie préconsultatie herziening Wet veiligheidsregio's (eerste tranche)